

ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΗΜΕΡΕΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

4.10.2014 – 12.10.2014

«Ιστορίες από πέτρα»

Τελετή Έναρξης: 5.10.2014 – Λύμνια

Λαμβάνουν μέρος

Οι Δήμοι: Ιδαλίου, Λευκάρων, Γερίου, Λαπήθου, Λατσιών,
Στροβόλου, Σωτήρας, Λεμεσού

Οι Κοινότητες: Λυμπιών, Κάτω Δρυ, Βουνίου, Γαλάτας,
Αγκοκηπιάς, Κλήρου, Μιτσερού και

το Σωματείο/Εταιρεία Κυπριακών Σπουδών

<https://www.facebook.com/EHDCy>
www.moi.gov.cy/tpb
<http://europeanheritagedays.com>

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΗΣΕΩΣ

ΜΙΑ ΚΟΙΝΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή	3
Δήμος Ιδαλίου	4
Κοινοτικό Συμβούλιο Λυμπιών	6
Κοινοτικό Συμβούλιο Κάτω Δρυ	7
Κοινοτικό Συμβούλιο Βουνίου	9
Κοινοτικό Συμβούλιο Γαλάτας	11
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγροκηπιάς	12
Δήμος Λευκάρων	14
Δήμος Γερίου	15
Δήμος Λαπήθου	16
Δήμος Λατσιών	17
Κοινοτικό Συμβούλιο Κλήρου	19
Δήμος Στροβόλου	21
Μουσείο Λαϊκής Τέχνης Κύπρου - Εταιρεία Κυπριακών Σπουδών	23
Δήμος Σωτήρας	24
Δήμος Λεμεσού	26
Κοινοτικό Συμβούλιο Μιτσερού	27

“Ιστορίες από πέτρα”

**ΕΠΙΣΗΜΗ ΤΕΛΕΤΗ ΕΝΑΡΞΗΣ
ΤΩΝ «ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΗΜΕΡΩΝ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ 2014»**

**5 Οκτωβρίου 2014
ΛΥΜΠΙΑ
11:00 - 14:30**

Χαιρετισμοί:

- Πρόεδρος Κοινοτικού Συμβουλίου Λυμπιών **κ. Μιχάλης Γεωργίου**
- Αν. Διευθύντρια του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως
κα Αθηνά Αριστοτέλους
- Υπουργός Εσωτερικών **κ. Σωκράτης Χάσιος**

Ευρωπαϊκές Ημέρες Κληρονομιάς

Η Κύπρος από το 1995 συμμετέχει στη διοργάνωση των εκδηλώσεων για τις Ευρωπαϊκές Ημέρες Κληρονομιάς. Πρόκειται για έναν θεσμό που καθιερώθηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης το 1991 και υποστηρίζεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σκοπός του θεσμού είναι να δώσει τη δυνατότητα στο ευρύ κοινό να γνωρίσει και να εκτιμήσει την αρχιτεκτονική και γενικά την πολιτιστική του κληρονομιά. Κατά τη διάρκεια της ημέρας αυτής ανοίγονται προς το κοινό ιστορικοί και παραδοσιακοί χώροι, ιδιαίτερα αυτοί όπου η πρόσβαση δεν είναι πάντα κατορθωτή. Παράλληλα, την ίδια ημέρα διοργανώνονται πληθώρα άλλων εκδηλώσεων, όπως εκθέσεις, διαλέξεις, μουσικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις με στόχο την επαφή του κόσμου με την παράδοση του κάθε τόπου.

Στην Κύπρο οι Ευρωπαϊκές Ημέρες Κληρονομιάς συντονίζονται από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως. Το Τμήμα προεδρεύει Ειδικής Επιτροπής (Εθνική Επιτροπή Κύπρου) η οποία απαρτίζεται από διάφορους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, με εντολή να παρέχει συμβουλές και να εκφράζει τις απόψεις της για τη διοργάνωση των Ημερών αυτών.

Το 2014 οι Ευρωπαϊκές Ημέρες Κληρονομιάς διοργανώνονται σύμφωνα με την πρακτική των υπολοίπων Ευρωπαϊκών χωρών, από τις ίδιες τις Τοπικές Αρχές, με τον συντονισμό και την καθοδήγηση του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως. Για τον σκοπό αυτό οι εμπλεκόμενες Τοπικές Αρχές έχουν επιλέξει τις εκδηλώσεις τους αναλαμβάνοντας πλήρως τη διοργάνωση και τη χρηματοδότηση τους.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΠΕΤΡΑ

Το θέμα «Ιστορίες από πέτρα» επιχειρεί να αναδείξει την Πολιτιστική Κληρονομιά, και ιδιαίτερα την αρχιτεκτονική, που συνδέεται με τη χρήση της πέτρας ως δομικού ή/και διακοσμητικού υλικού. Ειδικός στόχος είναι να προβληθεί η έννοια της διαχρονικότητας της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς και των αξιών που αυτή φέρει.

ΔΗΜΟΣ ΙΔΑΛΙΟΥ

04.10.14 (Σάββατο) και 11.10.14 (Σάββατο)

«ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΠΕΤΡΑ: ΠΕΤΡΑ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΙΔΑΛΙΟΝ»

Στόχος της εκδήλωσης είναι η γνωριμία με την αρχιτεκτονική παράδοση και τη χρήση της πέτρας στον Δήμο Ιδαλίου.

Λίγα λόγια για το Ιδάλιον:

Το Ιδάλιον (Δάλι) βρίσκεται στην επαρχία Λευκωσίας, 17 περίπου χιλιόμετρα νότια της πρωτεύουσας, σε υψόμετρο 220μ. Καλύπτει μια έκταση 32 τετραγωνικών χιλιομέτρων. Ο αριθμός των κατοίκων του σήμερα ανέρχεται στις 12.000.

Αρχικά, το Δάλι ήταν κτισμένο στη νότια πλευρά του ποταμού Ιδαλία (Γυαλιά). Από το 1983 δημιουργήθηκε νέος οικισμός στα βορειο-ανατολικά σύνορα του Ιδαλίου τα οποία συνορεύουν με τα Λατσιά και το Γέρι.

Η βλάστηση της περιοχής είναι πυκνή κατά μήκος του ποταμού με εσπεριδοειδή, ευκάλυπτους, και ελαιόδενδρα, ενώ καθώς απομακρυνόμαστε συναντούμε περισσότερα ελαιόδενδρα, χαρουπιές, αμυγδαλιές και καλλιέργειες σιτηρών. Παλαιότερα οι κάτοικοι καλλιεργούσαν επίσης αμπέλια, πατάτες, λαχανικά και βαμβάκι.

Σύμφωνα με την παράδοση, το Ιδάλιον ήταν ένα από τα 11 Βασίλεια της Κύπρου. Ιδρύθηκε από τον Βασιλιά Χαλκάνορα, αμέσως μετά τον Τρωικό πόλεμο. Οι πιθανές ημερομηνίες ίδρυσης της πόλης που προκύπτουν από διάφορα ευρήματα είναι γύρω στο 1100 π.Χ.

Εκτός από τον Αρχαιολογικό χώρο, το Δάλι προβάλλει και τα βυζαντινά εξωκλήσια, του Αγίου Γεωργίου, του Αγίου Μάμα και του Αγίου Δημητρίου, όπως επίσης και το λαξευτό ναΐδριο του Αγίου Θεοδώρου, τα οποία έχουν κηρυχθεί ως Αρχαία Μνημεία από το Τμήμα Αρχαιοτήτων.

Η κύρια Εκκλησία είναι ο Μητροπολιτικός Ναός Παναγίας Ευαγγελίστριας. Υπάρχει επίσης, στο κέντρο της παλιάς κωμόπολης, η Εκκλησία των Αγίων Ανδρονίκου και Αθανασίας η οποία παλιότερα ήταν η κύρια Εκκλησία του Ιδαλίου. Αργότερα κτίστηκε και η Εκκλησία του Αγίου Θεοδώρου.

Πρόγραμμα:

Ξενάγηση: Εκκλησία Παναγίας Ευαγγελίστριας, Εκκλησία Αγίων Ανδρονίκου και Αθανασίας, Τέμενος, Α' Δημοτικό Σχολείο, Εκκλησία Αγίου Μάμα, Μητρόπολη Τριμιθούντος και Δημοτικό Πολιτιστικό Κέντρο

Η ξενάγηση θα ολοκληρωθεί με την έκθεση οπτικοακουστικού υλικού στο Δημοτικό Πολιτιστικό Κέντρο

04.10.14 (Σάββατο)

10:00 - 12:00

Ωρα προσέλευσης: 09:45 - 10:00

Σημείο Συνάντησης: Εκκλησία Παναγίας Ευαγγελίστριας

11.10.14 (Σάββατο)

16:00 - 18:00

Ωρα προσέλευσης: 15:45 - 16:00

Σημείο Συνάντησης: Εκκλησία Παναγίας Ευαγγελίστριας

Υπεύθυνος ξενάγησης:

Δρ Αναστασία Χάματσου

Ιστορικός Αρχαιολόγος

τηλ. 99949899

Συντονιστής εκδήλωσης:

Κα Άννα Σαββίδου – Μιχαηλίδου

Λειτουργός Δημοτικών Επιτροπών Δήμου Ιδαλίου

τηλ. 22444892

ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΛΥΜΠΙΩΝ

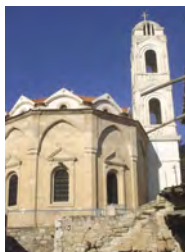
05.10.14 (Κυριακή)

«Η ΠΕΤΡΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΜΑΣ»

Στόχος της εκδήλωσης είναι η γνώριμία με το φυσικό υλικό της πέτρας και τη χρήση του.

Λίγα λόγια για την κοινότητα:

Τα Λύμπια βρίσκονται μεταξύ Λάρνακας – Λευκωσίας και έχουν πληθυσμό γύρω στους 2800 κατοίκους. Οι κάτοικοι ασχολούνται κυρίως με οικοδομικές εργασίες, με τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Κύριο χαρακτηριστικό των οικοδομών είναι η τοπική πέτρα.

Πρόγραμμα:

11:00 - 11:30

Χαιρετισμοί

11:30 - 12:00

Χοροί

12:00 - 13:00

Παρουσίαση από τεχνίτες κατεργασίας πέτρας

13:00 - 14:00

Περιδιάβαση σε παραδοσιακά κτίρια της κοινότητας

14:30 - 15:00

Επίσκεψη σε λατομείο εξόρυξης πέτρας

Χώρος συνάντησης/διεξαγωγής για όλες τις εκδηλώσεις: Πλατεία Αγίου Γεωργίου

Πληροφορίες: τηλ. 22521656

Ώρες Εξυπηρέτησης: 08:00 - 15:00

«Η ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΕΤΡΑΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ»

Στόχος της εκδήλωσης είναι η προβολή της αρχιτεκτονικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς στους ντόπιους και ξένους επισκέπτες και η ευαισθητοποίηση κυρίως των νέων για τη διατήρησή της.

Λίγα λόγια για την κοινότητα:

Ο Κάτω Δρυς βρίσκεται στη δυτική περιοχή της ορεινής Λάρνακας σε υψόμετρο 750μ. Ερείπια σπιτιών που έχουν βρεθεί στα βόρεια του οικισμού μαρτυρούν την ύπαρξη παλαιότερου οικισμού ο οποίος ονομαζόταν Πάνω Δρυς.

Ο τρόπος ανάπτυξης του οικισμού, σε συνδυασμό με τη συνεκτική δόμηση και την ομοιογενή μορφολογία του εδάφους, δημιουργούν ένα ενιαίο σύνολο χωρίς επιμέρους οικιστικές ενότητες. Κάποιες ιδιαιτερότητες παρουσιάζονται κατά μήκος των κύριων οδικών αξόνων, όπου εμφανίζονται νεοκλασικά κτίσματα που φανερώνουν επιδράσεις από ξένα πρότυπα. Τα σπίτια αυτά έχουν κτιστεί από πλούσιους μετανάστες οι οποίοι επιστρέφοντας στο χωριό τους, μιμήθηκαν τα ξένα πρότυπα.

Η τυπολογία της κατοικίας στον Κάτω Δρυ είναι το μακρυνάρι, το δίχωρο, αλλά και οι βοηθητικοί χώροι, τα προσκτίσματα και οι ηλιακοί. Το μακρυνάρι ήταν ορθογώνιος χώρος που λειτουργούσε σαν καθημερινό σαλόνι και χώρος ύπνου. Το δίχωρο ή παλάτι προέκυψε από τη συνένωση δυο μακρυναριών με την τοποθέτηση καμάρας στο μέσο ή ξύλινου δοκαριού και υποστυλώματος. Το σώσπιτο ήταν βοηθητικός χώρος όπου αποθηκεύονταν αγροτικά προϊόντα. Ο ηλιακός αποτελεί σημαντικό στοιχείο της κυπριακής κατοικίας και βρισκόταν μέσα στην αυλή, τοποθετημένος σε επαφή με τον δρόμο. Τα προσκτίσματα και οι άλλοι βοηθητικοί χώροι ήταν χώροι αποθήκευσης προϊόντων, στάβλοι και κάποτε ληνοί. Άλλοι βοηθητικοί χώροι ήταν το μαιερκόν, το ασιερνάρι, το πλυσταρκό κ.λ.π. Η αυλή ήταν αποκλεισμένη από τη δημόσια ζωή γεγονός που φανερώνει την εσωστρέφεια της κατοικίας.

Πρόγραμμα:

14:30 - 15:00

Χαιρετισμοί

Χώρος Διεξαγωγής: Μουσείο Λαϊκής Τέχνης

12:00 - 18:30

Έκθεση καλλιτεχνών

Οι καλλιτέχνες εμπνέονται μέσα από την παράδοση και δημιουργούν χειροτεχνίες, διακοσμητικά αντικείμενα, κοσμήματα, ενδύματα, γλυκά κ.α. στα πλακόστρωτα σοκάκια

Χώρος Διεξαγωγής: Μουσείο Λαϊκής Τέχνης

12:00 - 18:30

Επίσκεψη σε εργαστήρι παρασκευής μαρμελάδας και chutneys, τα οποία παρασκευάζονται από φρούτα και λαχανικά με παραδοσιακό τρόπο και χωρίς συντηρητικά

Χώρος Διεξαγωγής: Μουσείο Λαϊκής Τέχνης

14:30 - 18:30

Επίσκεψη στο Μουσείο Λαϊκής Τέχνης και το Μουσείο Μέλισσας και Κεντήματος

Παρουσίαση τρόπου αλέσματος σταφυλιών, ετοιμασίας τραχανά, παπαλουζέ, απόσταξης ζιβανίας και προσφορά παραδοσιακών εδεσμάτων

Χώρος Διεξαγωγής: Μουσείο Λαϊκής Τέχνης

15:00 - 16:00

Άνοιγμα για το κοινό διατηρητέων οικοδομών, μνημείων, μουσείων και ξενάγηση

Σημείο συνάντησης / εκκίνησης: Μουσείο Λαϊκής Τέχνης

14:30 - 18:30

Εκθέσεις ζωγραφικής και φωτογραφίας

Καλλιτέχνες από την κοινότητα παρουσιάζουν το έργο τους

Χώρος Διεξαγωγής: Μουσείο Λαϊκής Τέχνης

16:00 - 18:30

Επίσκεψη σε αμπελώνα στο χωριό, έκθεση φωτογραφίας με θέμα το αμπέλι/κρασί

Ξενάγηση στον αμπελώνα και στο οινοποιείο του Κτήματος Χριστούδια και δοκιμασία των οίνων που παράγονται στο οινοποιείο.

Χώρος Διεξαγωγής: Κτήμα Χριστούδια

(Μετάβαση με ιδιωτικό αυτοκίνητο)

Πληροφορίες: τηλ. 24342833, 99676685

Ώρες Εξυπηρέτησης: 08:00 - 14:00

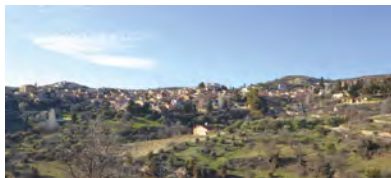
«ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΠΕΤΡΑ»

Στόχος της εκδήλωσης είναι η προβολή της αρχιτεκτονικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της κοινότητας στους ντόπιους και ξένους επισκέπτες.

Λίγα λόγια για την κοινότητα:

Το Βουνί είναι ένα γραφικό χωριό με λιθόστρωτα δρομάκια και πλούσια αρχιτεκτονική κληρονομιά, που ελκύει ντόπιους και ξένους.

Βρίσκεται στην επαρχία Λεμεσού, στην περιφέρεια των κρασοχωριών και αριθμεί γύρω στους 130 κατοίκους. Είναι κτισμένο σε μέσο υψόμετρο 800 μέτρων. Το χωριό απλώνεται σε μια πλαγιά με κλίση προς τα νότια.

Η ονομασία του χωριού συνδέεται με την τοποθεσία του. Σύμφωνα με τη Μεγάλη Κυπριακή Εγκυκλοπαίδεια, στο χωριό δόθηκε η ονομασία «βουνί» που «σημαίνει χαμηλό βουνό», εξαιτίας της τοποθεσίας στην οποία είναι κτισμένο.

Το Βουνί, όπως αναφέρει η Μεγάλη Κυπριακή Εγκυκλοπαίδεια, «από τα παλαιά χρόνια υπήρξε κατ' εξοχήν αμπελουργικό χωριό». Μέχρι και τη δεκαετία του '90, ήταν το «τρίτο σε έκταση αμπελουργικό χωριό της Λεμεσού μετά την Πάχνα και το Όμοδος». Στις μέρες μας η αμπελοκαλλιέργεια στο χωριό έχει περιοριστεί σημαντικά λόγω της αστυφιλίας.

Κατείχε επίσης την τρίτη θέση παγκύπρια σε έκταση γης αφού τα σημερινά χωριά Σούνι-Ζανατζιά, Σωτήρα και Στερακόβου αποτελούσαν κατά κύριο λόγο περιουσία των Βουνιωτών που ανέπτυξαν στις κοινότητες αυτές έντονη γεωργική δραστηριότητα με καλλιέργειες δημητριακών, χαρουπιών και ελιών.

Σύμφωνα με την τοπική παράδοση, στην περιοχή του σημερινού χωριού υπήρχαν τέσσερις οικισμοί, οι οποίοι ήταν κτισμένοι σε χαμηλά βουνά. Οι τρεις από αυτούς, το Πέρα Βουνίν, η Βελόνακα και ο Άης Μάμας ερημώθηκαν από το «θανατικό» που ενέσκηψε στην Κύπρο το 1692. Ο Άγιος Ιωάννης ο Πρόδρομος προστάτησε τον οικισμό Βουνί, και η κύρια Εκκλησία του χωριού είναι αφιερωμένη στη χάρη του.

Τα πρώτα σπίτια του Βουνιού κτίστηκαν στη συνοικία 'Ρότσος'. Οι κάτοικοι του ήταν θρήσκοι, προσδευτικοί, και εργατικοί. Ασχολούνταν με την καλλιέργεια των κτημάτων του μοναστηριού.

Στο χωριό υπήρχαν Παρθεναγωγείο και Αρρεναγωγείο. Το 1936 αρχίζει τη λειτουργία του το μικτό σχολείο.

Πρόγραμμα:

10:00 - 12:00

Παρασκευή Παπαουζέ

12:00 - 14:00

Δοκιμή Κρασιών και wine spa στο Κέντρο Οίνου Βουνιού

14:00 - 19:00

Ξενάγηση

- Ελιόμυλος
- Ενετική και Οθωμανική Βρύση
- Μουσείο Λαϊκής Τέχνης
- Σχολείο
- Εκκλησία Τιμίου Προδρόμου (τοιχογραφίες)
- Στοά με τρεις καμάρες
- Λιθόστρωτα δρομάκια του χωριού
- Δοκιμή παραδοσιακών γλυκών του κουταλιού
- Δοκιμή σουτσιούκου
- Έψιμα
- Κιοφτέρκα

Σημείο εκκίνησης: πλατεία του χωριού

(Η ξενάγηση θα αρχίσει στις 2:00 μ.μ. και θα γίνει με τα πόδια)

Πληροφορίες: Τηλ.: 99540605

Υπεύθυνος εκδήλωσης:

κ. Νικόλας Νέρουππος (Πρόεδρος Κοινοτικού Συμβουλίου Βουνιού)

«Η ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΕΤΡΑΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ»

Στόχος της εκδήλωσης είναι η σημασία της χρήσης της πέτρας ως δομικού υλικού από την παλιά εποχή μέχρι σήμερα.

Λίγα λόγια για την κοινότητα:

Η Γαλάτα είναι ορεινό θέρετρο στην κοιλάδα της Σολέας με 650 μόνιμους κατοίκους. Βρίσκεται σε προνομιούχα θέση μόλις 60 χλμ δυτικά της Λευκωσίας, 50 χλμ από τη Λεμεσό και 27 χλμ από το χιονοδρομικό κέντρο Τροόδους. Έχει υψόμετρο 620 μ.

Εκτός από την Εκκλησία της Παναγίας Οδηγήτριας που είναι η κύρια Εκκλησία της κοινότητας και κτίστηκε το έτος 1929, υπάρχει στην κοινότητα η Εκκλησία του Αγίου Τυχικού που κτίστηκε το 2005 και άλλες έξι Βυζαντινές Εκκλησίες του 15^{ου} και 16^{ου} αιώνα, μία εκ των οποίων, η Παναγία Ποδίθου, είναι ενταγμένη στην Παγκόσμια Κληρονομιά της UNESCO.

Στον χώρο των Κοινοτικών κτιρίων, εκτός από τα γραφεία του Συμβουλίου, υπάρχει το Πολιτιστικό Κέντρο, το Κέντρο Νεότητας και το Μουσείο Λαϊκής Τέχνης της Κοινότητας.

Πρόγραμμα:

Ξεναγήση στην αρχιτεκτονική κληρονομιά της Γαλάτας

11:00 - 11:30

Ξεναγήση στη Βυζαντινή Εκκλησία της Παναγίας Ποδίθου

12:00 - 12:30

Ξεναγήση στον Παραδοσιακό Νερόμυλο της Γαλάτας

13:00 - 13:30

Ξεναγήση στο Μουσείο Λαϊκής Τέχνης Γαλάτας

Σημείο Εκκίνησης: Βυζαντινή Εκκλησία της Παναγίας Ποδίθου

Σημείο Τερματισμού: Μουσείο Λαϊκής Τέχνης Γαλάτας

(Μετάβαση με τα πόδια)

Πληροφορίες: τηλ. 22923250
Ώρες εξυπηρέτησης: 08:00-15:00

«Η ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΕΤΡΑΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ»

Στόχος της εκδήλωσης είναι η προβολή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και παρουσίαση του έργου του λαϊκού ζωγράφου και γλύπτη κ. Λαζαρή Αργυρού.

Λίγα λόγια για την κοινότητα:

Η Αγροκηπιά είναι κοινότητα της επαρχίας Λευκωσίας και βρίσκεται 25 χιλιόμετρα νοτιοδυτικά της πρωτεύουσας. Στα δυτικά του χωριού δεσπόζει το ιστορικό μοναστήρι του Αγίου Παντελεήμονα και ο λόφος του Κρέατος, στα βόρεια ο λόφος Κοττάφι όπου βρίσκεται το αγρόκτημα Αχαιράς, στα ανατολικά ο λόφος Κάνταρος ενώ στα νότια, το βουνό Μαθιάτης.

Αρχιτεκτονικά, τα σύγχρονα και παραδοσιακά στοιχεία «συνυπάρχουν» αρμονικά. Από τη μια, ο παλιός οικισμός με τα σπίτια παραδοσιακής αρχιτεκτονικής και, από την άλλη, γειτονιές με καινούριες κατοικίες.

Το όνομα της κοινότητας είναι πολύ παλιό. Ειδικότερα, από την εποχή που η κοινότητα ήταν φέουδο Ιπποτών του Τάγματος του Αγίου Ιωάννη, ήταν γνωστό ως «Agrochiria».

Η Αγροκηπιά αποτελούσε τόπο εξόρυξης ορυκτού πλούτου, χαλκούχου πυρίτη και χρυσού. Εδώ εργαζόνταν τόσο κάτοικοι της Αγροκηπιάς όσο και των γύρω χωριών. Επαναλειτούργησε με μια διακοπή την περίοδο του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου.

Πρόγραμμα:

14:30 - 16:30

Αναχώρηση με λεωφορεία από την Πλατεία του χωριού για **ξενάγηση στο ορυχείο χρυσού και στο εργαστήριο του λαϊκού ζωγράφου και γλύπτη Λαζαρή Αργυρού**

16:30 - 17:30

Περιδιάβαση στον πυρήνα της κοινότητας, επίσκεψη στον αρχαίο Ναό της Παναγίας Χρυσοπαντάνασσας και ακολούθως σε παραδοσιακές κατοικίες

Τερματισμός: Πλατεία του χωριού

17:30 - 18:30

Στο παραδοσιακό καφενείο, που βρίσκεται στη πλατεία του χωριού, θα εκτίθενται τα έργα του λαϊκού ζωγράφου Λαζαρή Αργυρού καθώς και εργαστήρι όπου κατά τη διάρκεια της έκθεσης ο ζωγράφος Λαζαρή θα υποδείξει στο κοινό τον τρόπο επεξεργασίας της πέτρας και ψηφιδωτού, δίνοντας την ευκαιρία στο κοινό να δοκιμάσει τις ικανότητες του

18:30

- Καλωσόρισμα από τον Πρόεδρο του Κοινοτικού Συμβουλίου κ. Σωτήρη Κυριάκου
- Ομιλίες
- Τιμητική αναφορά στο έργο του λαϊκού μας ζωγράφου
- Καλλιτεχνικό πρόγραμμα

Χώρος Διεξαγωγής: Πλατεία του χωριού

(Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης θα γίνεται παρουσίαση παραδοσιακών επαγγελμάτων, ετοιμασία και προσφορά κυπριακών εδεσμάτων)

Πληροφορίες: τηλ. 99583703

«ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ»

Στόχος της εκδήλωσης είναι η γνωριμία του κοινού με τα ιδιαίτερα αρχιτεκτονικά χαρακτηριστικά των Λευκάρων και κυρίως τα στενά λιθόστρωτα δρομάκια και τις διατηρητέες οικοδομές.

Λίγα λόγια για τον Δήμο:

Τα Λεύκαρα, ένα παραδοσιακό χωριό, βρίσκεται στη νοτιοδυτική πλευρά του Τροόδου. Απέχει ίση απόσταση, 45 χλμ, από την πρωτεύουσα Λευκωσία και τη Λεμεσό και 30 χλμ από το αεροδρόμιο Λάρνακας.

Είναι παγκοσμίως γνωστό για τα χειροποίητα κεντήματα και την τέχνη της αργυροχοΐας που ανθεί στο χωριό.

Ο επισκέπτης βλέπει τις γυναίκες των Λευκάρων να κεντούν τα περίφημα κεντήματα στα πλακόστρωτα στενά δρομάκια και στις εσωτερικές αυλές των σπιτιών. Μπορεί να προμηθευτεί κεντήματα και ασημικά από τα πολλά καταστήματα που υπάρχουν στο χωριό.

Οι ταβέρνες και τα εστιατόρια σερβίρουν παραδοσιακά φαγητά, όπως τον Λευκαρίτικο τταβά που μαγειρεύεται μόνο στα Λεύκαρα.

Το πιο ενδιαφέρον μνημείο παραδοσιακής αρχιτεκτονικής είναι η Εκκλησία του Τιμίου Σταυρού, κτίσμα του 14^{ου} αιώνα, μια από τις τρεις Εκκλησίες στην Κύπρο, όπου σύμφωνα με την παράδοση φυλάγεται μέρος του Τιμίου Σταυρού.

Η αρχιτεκτονική των Λευκάρων είναι μοναδική. Τα γραφικά σπίτια είναι κτισμένα με την πέτρα της περιοχής και βρίσκονται σε αρμονία με το τοπίο.

Πρόγραμμα:

10:00 - 13:00

- Περιπατητικές διαδρομές στα γραφικά και λιθόστρωτα δρομάκια των Λευκάρων
- Επίσκεψη σε διατηρητέες οικοδομές

18:00 - 19:00

- Καλλιτεχνικές εκδηλώσεις από τοπικά συγκροτήματα
- Χώρος εκδηλώσεων: Αυλή Δημοτικού Σχολείου Λευκάρων*

Πληροφορίες: τηλ. 24342422, 24342822

www.lefkara.org.cy

«ΖΩΗ ΚΑΙ ΦΩΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΑΔΟΣΗ – ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΠΕΤΡΑ»

Στόχος της εκδήλωσης είναι η ανάδειξη της αξίας της πέτρας ως υλικού, αλλά και η επαφή των κατοίκων με τη χρήση και την επεξεργασία της.

Λίγα λόγια για τον Δήμο:

Ο Ακρिटικός Δήμος Γερίου βρίσκεται 10 χιλιόμετρα νοτιοανατολικά της Λευκωσίας, και απέχει περίπου 4 χιλιόμετρα από την Πανεπιστημιούπολη, το Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας και το Εθνικό Πάρκο.

Η παράδοση και ο εκσυγχρονισμός συνυπάρχουν αρμονικά στον Δήμο. Από τη μια, στον πυρήνα του Δήμου υπάρχει η γραφική γειτονιά με σπίτια παραδοσιακής τεχνοτροπίας, κτισμένα κυρίως από πλινθάρι, στενά δρομάκια και πλακόστρωτη πλατεία, ενώ, από την άλλη, στην περιφέρειά του έχουν κατασκευαστεί σπίτια και πολυκατοικίες μοντέρνας αρχιτεκτονικής.

Για την ονομασία του Δήμου πιο διαδεδομένες είναι δύο εκδοχές. Η μια συνδέεται με την τοποθεσία του Δήμου και η άλλη με το θαυματοργό εικόνισμα της Παναγίας της Χρυσογεριώτισσας.

Σύμφωνα με την πρώτη εκδοχή και τη Μεγάλη Κυπριακή Εγκυκλοπαίδεια, ο Δήμος πήρε το όνομα «Γέρι», επειδή είναι κτισμένος σε ανεμοδαρμένο λόφο («αγέριν»).

Η δεύτερη εκδοχή στηρίζεται στην προφορική παράδοση. Συγκεκριμένα, όπως συχνά αφηγούνται οι γειτονότατοι κάτοικοι του Δήμου, η ονομασία του Δήμου σχετίζεται με την θαυματοργή εικόνα της Παναγίας της Χρυσογεριώτισσας. Οι εγκυμονούσες γυναίκες του Δήμου γεμάτες πίστη παρακαλούσαν τη Παναγία τη Χρυσογεριώτισσα να γεννήσουν γερά παιδιά.

Πρόγραμμα:

09:00 - 12:00

Πολιτιστική Διαδρομή

Η διαδρομή θα αρχίσει από την Πλατεία Ηρώων. Αρχιτέκτονας θα αναφερθεί στη χρήση της πέτρας, την επεξεργασία και την ανθεκτικότητά της. Εκεί θα εκτίθενται φυσικά πετρώματα της περιοχής και λαογραφικά αντικείμενα φτιαγμένα από πέτρα. Θα δοθεί ιδιαίτερη σημασία στην παραδοσιακή καμάρα που σώζεται σε πλίνθινα δίχωρα του Δήμου

Πληροφορίες: τηλ. 22481755

Ώρες εξυπηρέτησης: 07:30 - 15:00

«ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΠΕΤΡΑ»

Στόχος της εκδήλωσης είναι η προβολή της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς των Λαπηθιωτών.

Η αρχιτεκτονική και οι Λαπηθιώτες:

Αρκετοί Λαπηθιώτες πρωτομάστορες της οικοδομικής τέχνης υπήρξαν ονομαστοί τεχνίτες και περιζήτητοι κατασκευαστές, αφήνοντας πίσω τους έργα και οικοδομήματα, τα οποία προκαλούν τον θαυμασμό, την απορία και πολλά αναπάντητα ερωτηματικά στους σημερινούς αρχιτέκτονες, πολιτικούς μηχανικούς και εργολάβους. Μέσω της οικοδομικής τέχνης εντοπίζουμε τα ξεχωριστά και εντυπωσιακά στοιχεία της λαϊκής αρχιτεκτονικής, τα οποία την περιβάλλουν και την προβάλλουν παγκύπρια.

Είναι άξιον απορίας πώς αυτοί οι άνθρωποι έκτιζαν τόσο κομψά, όμορφα και στερεά οικοδομήματα, σε μια εποχή που απουσίαζαν τα κάθε λογής τεχνικά μέσα (ανυψωτήρες, ηλεκτρικά εργαλεία, ηλεκτρικό ρεύμα, φορτηγά αυτοκίνητα και τόσα άλλα), τσιμέντο και άλλα γνωστά οικοδομικά υλικά που έχουμε σήμερα στη διάθεσή μας.

Και όμως, παρ' όλα αυτά, μεγάλα κτίρια, εκκλησίες, κωδωνοστάσια εκκλησιών, σχολεία και ξενοδοχεία κτίζονταν με ξεχωριστή μαεστρία και επιβλητική όψη από τους Λαπηθιώτες λαϊκούς τεχνίτες, οι οποίοι συνεργάζονταν με τους σκαλιστές της πέτρας, τους γνωστούς «λιθοξόους» για να παρουσιάσουν εκείνα τα πανέμορφα και αξιοζήλευτα αρχοντικά με τις επιβλητικές σκαλισμένες προσόψεις, τα διακοσμητικά σχέδια, τους κίονες και τα προπύλαια.

Πρόγραμμα:

17:00 - 19:00

Διάλεξη και έκθεση φωτογραφίας για τη συμβολή των Λαπηθιωτών τεχνιτών στην κατασκευή αρχιτεκτονημάτων με βασικό υλικό την πέτρα

Χώρος Διεξαγωγής: Πλατεία «Η Βρύση των Πεγειώτισσων», Πέγεια

Πληροφορίες:

Δήμος Λαπήθου: τηλ. 22427733 και Δήμος Πέγειας: τηλ. 26621244

«ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΠΕΤΡΑ – ΤΟ ΦΑΡΑΓΓΙ ΤΗΣ ΚΑΚΚΑΡΙΣΤΡΑΣ»

Στόχος της εκδήλωσης είναι η γνωριμία των επισκεπτών με το Φαράγγι της Κακκαρίστρας.

Λίγα λόγια για τον Δήμο:

Το όνομα του Δήμου (Λατσιά) προφέρεται «Λασιά», αλλά συμβατικά γράφεται Λατσιά. Προέρχεται από το «λασιόν» (που σημαίνει μικρό πηγάδι ή αβαθής λάκκος, δηλαδή τρύπα), αφού στην περιοχή υπήρχαν πολλά λασιούθκια, δηλ. μικροί αβαθείς λάκκοι, για άρδευση και ύδρευση των ζώων. Σύμφωνα με την παράδοση, η περιοχή ήταν πολύ εύφορη και πλούσια σε υπόγεια νερά, τόσο που αν κάποιος έσκαβε ένα λάκκο βάθους 5 ποδών (1,52 μ), θα έβρισκε νερό.

Γεωλογικά, η περιοχή των Λατσιών αποτελεί μέρος της ιζηματογενούς ακολουθίας του Τροόδους και, lithολογικά, αποτελείται από τέσσερις μείζονες γεωλογικούς σχηματισμούς, οι οποίοι σχηματίστηκαν κατά την Καινοζωική Εποχή:

- α) Αβεστολιθικοί ψαμμίτες, ψαμμίτες, ιλύς, αμμοχάλικες, αμμώδεις μάργες, μάργες, αβεστόλιθοι και κροκαλοπαγή πετρώματα· αυτά αποτελούν μέρος του σχηματισμού Λευκωσίας που διαμορφώθηκε κατά την Πλειόκαινη εποχή (5,3 - 1,8 εκατομμύρια χρόνια πριν), κατά το τέλος της Νεογενούς (Τριτογενούς) περιόδου.
- β) Αβεστολιθικοί ψαμμίτες, ψαμμίτες, αμμώδεις μάργες και κροκαλοπαγή πετρώματα· αποτελούν μέρος του σχηματισμού Απαλός-Κακκαρίστρα-Αθαλάσσα που σχηματίστηκε κατά το τέλος της Πλειόκαινης (5,3 - 1,8 εκατομμύρια χρόνια πριν) και κατά την αρχική Πλειστόκαινη εποχή (1,8 εκατομμύρια χρόνια πριν - 6.000 π.Χ.), κατά το τέλος της Νεογενούς (Τριτογενούς) και τις αρχές της Τεταρτογενούς περιόδου. Αυτοί είναι και οι επικρατέστεροι στην περιοχή, πάνω στους οποίους έχουν διαμορφωθεί ερυθρογαίες.
- γ) Αμμοχάλικες, άμμοι και ιλύς· αυτά αποτελούν τμήμα του σχηματισμού Συνάγματος που διαμορφώθηκε κατά το μέσο της Πλειστόκαινης εποχής (1.8 εκατομμύρια χρόνια - 6.000 π.Χ.), κατά το μέσο της Τεταρτογενούς περιόδου.
- δ) Άμμοι, ιλύς, χαλίκια και αμμοχάλικες· αυτά αποτελούν τμήμα του σχηματισμού Αλλούβιου-Κολλούβιου που διαμορφώθηκε κατά την Ολόκαινη εποχή (6.000 π.Χ. - σήμερα), κατά το τέλος της Τεταρτογενούς περιόδου.

Πρόγραμμα:

07.10.2014 (Τρίτη)

09:00 - 12:30

Θα γίνει **περιδιάβαση στο φαράγγι της Κακκαρίστρας** και γεωλογική ξενάγηση από ειδικό για τον τρόπο ανάδυσης και δημιουργίας της Κύπρου

Τα παιδιά που θα λάβουν μέρος θα έχουν την ευκαιρία να δουν πετρώματα και απολιθώματα που αποδεικνύουν πως η περιοχή κατά τα προϊστορικά χρόνια βρισκόταν στον βυθό της θάλασσας

Όσοι θέλουν να συμμετάσχουν μπορούν να μεταβούν στην περιοχή με ιδιωτικά οχήματα.

11.10.2014 (Σάββατο)

16:00

Η εκδήλωση θα είναι η ίδια όπως η πιο πάνω

Πληροφορίες: τηλ. 22878791, 97752844

Ώρες εξυπηρέτησης: 7:30 – 15:00

ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΛΗΡΟΥ

10.10.14 (Παρασκευή) - 12.10.14 (Κυριακή)

«ΠΕΤΡΑ - ΦΟΡΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ»

Στόχος των εκδηλώσεων είναι η ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και ιδιαίτερα της αρχιτεκτονικής στην παλιά γειτονιά της Κλήρου. Με τη μετακίνηση των συμμετεχόντων στην παλιά Κλήρου και την ενεργό συμμετοχή τους σε εργαστήρια ζωγραφικής, γλυπτικής, χορού, μουσικής και άλλων δραστηριοτήτων θα αναδειχθεί η αρχιτεκτονική όπως αυτή συνδέεται με τη χρήση της πέτρας ως δομικού υλικού ή / και διακοσμητικού υλικού αλλά και της πέτρας ως φορέα ιστορίας και πολιτισμού.

Λίγα λόγια για την κοινότητα:

Η κοινότητα της Κλήρου βρίσκεται νοτιοδυτικά της Λευκωσίας ακολουθώντας τον δρόμο Παλαιχωρίου, σε απόσταση 26 χιλιομέτρων από την πρωτεύουσα. Η κοινότητα έχει έκταση 18.7 τετραγωνικών χιλιομέτρων. Στο φυσικό περιβάλλον συγκαταλέγονται η κορυφή «Βουριά» και ο υδατοφράκτης Κλήρου-Ακακίου.

Ο μεγάλος αριθμός αρχαίων τάφων που βρέθηκαν στον χώρο γύρω από την κοινότητα και τα κατάλοιπα από την αρχαϊκή, την κλασική και τη ρωμαϊκή περίοδο, μαρτυρούν ότι η περιοχή κατοικήθηκε από αρχαιότερων χρόνων.

Σύμφωνα με την επικρατέστερη παράδοση η κοινότητα πήρε το όνομά της από τον πρώτο οικιστή του τόπου, που λεγόταν Κλήρος.

Η Κλήρου, λόγω της γεωγραφικής της θέσης, αποτελούσε σταθμό όσων προέρχονταν από την Πιτσιλιά με προορισμό τη Λευκωσία, από τότε που η διακίνηση γινόταν με άμαξες. Κυρίως μετά το 1960, κάτοικοι από τις γύρω ορεινές κοινότητες μετακόμισαν στην Κλήρου λόγω εύκολης πρόσβασης στη Λευκωσία. Το γεγονός αυτό συνέβαλε αποφασιστικά στην αλματώδη αύξηση του πληθυσμού της κοινότητας. Σήμερα ο πληθυσμός ανέρχεται στους 1847 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή πληθυσμού του 2011.

Πρόγραμμα:

10.10.14 (Παρασκευή)

ΤΕΛΕΤΗ ΕΝΑΡΞΗΣ

Αποκάλυψη των αρχαιοτήτων στο κοινό και διάλεξη για την παραδοσιακή αρχιτεκτονική:

Τον Οκτώβριο επιστρέφουν στην Κλήρου αρχαιοτήτες 2000 χρόνων που φυλάγονταν από το Τμήμα Αρχαιοτήτων. Οι αρχαιοτήτες από λαξευμένη πέτρα ανευρέθηκαν στην κοινότητα τη δεκαετία του 1980, και μετά από αίτημα της κοινότητας, το οποίο έγινε αποδεκτό, θα επιστραφούν για να κοσμήσουν τα νέα κτίρια του Κοινοτικού Συμβουλίου Κλήρου.

19:00 - 19:10

Χαιρετισμός από τον Κοινοτάρχη κ. Νίκο Αλεξανδράκη

19:10 - 19:30

Παρουσίαση των αρχαιοτήτων από αρχαιολόγο του Τμήματος Αρχαιοτήτων

19:30 - 20:00

Διάλεξη με θέμα: «Η παραδοσιακή αρχιτεκτονική και η χρήση της πέτρας» από την **Δρα Νάσω Χρυσοχού**

20:00

Εγκαινία Έκθεσης Φωτογραφίας: «Η παραδοσιακή γειτονιά της Κλήρου»

Χώρος Διεξαγωγής: Κοινοτικό Συμβούλιο Κλήρου

11.10.14 (Σάββατο)

15:30 - 20:00

Εργαστήρια γλυπτικής, ζωγραφικής και παρουσίαση παραδοσιακών επαγγελματιών μέσα στην παλιά γειτονιά της κοινότητας

17:00 - 20:00

«Χορεύοντας στις Πέτρες» - Εργαστήρια διδασκαλίας παραδοσιακών χορών

Σε τέσσερις παραδοσιακές αυλές ή μικρές πλατείες στην παλιά γειτονιά της Κλήρου θα γίνεται διδασκαλία απλών παραδοσιακών ελληνικών και κυπριακών χορών. (Κύπρος, Μικρά Ασία, Θράκη, Ήπειρος, Κρήτη). Σε συνεργασία με μουσικά σχήματα, οι εθελοντές χορευτές θα διδάσκουν χορούς σε αρχάριους χορευτές, ενήλικες και παιδιά. Οι συμμετέχοντες θα μετακινούνται από το ένα σπίτι στο άλλο και από τη μια χορευτική και μουσική παράδοση στην άλλη. Στόχος, η μετάβαση ατόμων διαφορετικών ηλικιών ταυτόχρονα στην πετρόκτιστη παραδοσιακή γειτονιά έτσι ώστε να την γνωρίσουν οι νεώτεροι, να θυμηθούν και να εξιστορήσουν τα βιώματά τους οι μεγαλύτεροι και να επικοινωνήσουν οι κάτοικοι μέσα από τη μουσική και το χορό

20:30 - 10:30

Μουσικοχορευτική εκδήλωση στην αυλή της Εκκλησίας

Χώρος Διεξαγωγής: Παλιά Γειτονιά της Κλήρου

Σημείο Συνάντησης επισκεπτών: Κεντρική πλατεία της Κοινότητας

12.10.14 (Κυριακή)

Ξεναγήση στο μονοπάτι των παραδοσιακών μύλων

Η διαδρομή θα αρχίσει από την κοίτη του ποταμού Σερράχη, θα περάσει από τον φράχτη Κλήρου-Ακακίου και στη συνέχεια προς τον Άγιο Ιωάννη. Εκεί υπάρχουν στη σειρά εφτά μύλοι χτισμένοι με πέτρα. Θα οργανωθούν δύο περιηγήσεις

09:00 - 10:30: 1^η Περιήγηση

11:00 - 12:30: 2^η Περιήγηση

Χώρος Εκκίνησης: Χώρος Στάθμευσης Υδατοφράκτη Κλήρου- Ακακίου

Πληροφορίες: τηλ. 22633344, 99628073 (Νίκος Αλεξανδράκης)

«Η ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΕΤΡΑΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ»

Στόχος της εκδήλωσης είναι η γνωριμία του κοινού με το Πολιτιστικό Κέντρο Στροβόλου το οποίο βρίσκεται στην καρδιά του παλαιού πυρήνα Στροβόλου, στη συμβολή των οδών Αρχιεπισκόπου Κυπριανού και Προδρόμου, και αποτελεί ανάπλαση του ιστορικού κτιρίου που στέγασε παλαιότερα το Δημαρχείο Στροβόλου.

Λίγα λόγια για τον Δήμο:

Ο Δήμος Στροβόλου ιδρύθηκε το 1986. Είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος Δήμος της Κύπρου και έχει έκταση 25 τετραγωνικών χιλιομέτρων.

Ο Δήμος Στροβόλου από της ίδρυσής του έχει δώσει μεγάλη σημασία και στον πολιτιστικό τομέα. Έχουν ιδρυθεί και λειτουργούν Δημοτική Βιβλιοθήκη, Δημοτική Χορωδία, Φωτογραφικός Όμιλος, Λαογραφικός Όμιλος και η Συμφωνική Μπάντα Δήμου Στροβόλου – Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου. Το 2003 άρχισε τη λειτουργία της η Αίθουσα Θεάτρου και Μουσικής του Δήμου.

Πολιτιστικό Κέντρο Στροβόλου

Μέσα στα πλαίσια των εκδηλώσεων για τις «Ευρωπαϊκές Ημέρες Κληρονομιάς», ο Δήμος Στροβόλου διοργανώνει ξενάγηση για το κοινό στο νέο «Πολιτιστικό Κέντρο Στροβόλου».

Η ξενάγηση θα συνδυαστεί με έκθεση φωτογραφίας καθώς και με πολιτιστικές εκδηλώσεις τόσο στους χώρους της Δημοτικής Βιβλιοθήκης όσο και της διατηρητέας οικοδομής.

Το Πολιτιστικό Κέντρο αποτελείται από το νεόδμητο κτίριο, το οποίο φιλοξενεί τη Δημοτική Βιβλιοθήκη Στροβόλου, και τη διατηρητέα οικοδομή, στην οποία λειτουργούν Αίθουσες Πολλαπλών Χρήσεων, πλήρως εξοπλισμένες με τον απαραίτητο σύγχρονο τεχνολογικό εξοπλισμό, έτσι ώστε να μπορούν να φιλοξενούν διάφορες εκδηλώσεις και δραστηριότητες.

Οι δύο πρώτες αίθουσες της διατηρητέας οικοδομής κτίστηκαν το 1915 με συνεισφορά της κοινότητας Στροβόλου και αποτέλεσαν το πρώτο σχολικό κτίριο της κοινότητας. Το 1925 το κτίριο έλαβε την τελική του μορφή με την ανέγερση ακόμη δύο δωματίων, από τα οποία το ένα χρησιμοποιείτο ως αίθουσα διδασκαλίας και το άλλο ως γραφείο των δασκάλων. Το 1968 στο κτίριο συστεγαζόνταν δύο τάξεις του Δημοτικού Σχολείου, το Συμβούλιο Βελτιώσεως Στροβόλου και το Κοινοτικό Κρεοπωλείο.

Από το 1969 μέχρι το 1986 το κτίριο χρησιμοποιείτο αποκλειστικά ως γραφεία του Συμβουλίου Βελτιώσεως Στροβόλου, ενώ ακολούθως και μέχρι το 2000, ως γραφεία του νεοσύστατου τότε Δήμου Στροβόλου.

Το νέο κτίριο αποτελεί συνδυασμό σύγχρονης και παραδοσιακής αρχιτεκτονικής και έχει σχεδιαστεί και κατασκευαστεί ως κτίριο χαμηλής κατανάλωσης ενέργειας. Έγινε αξιοποίηση των τοπικών βιοκλιματικών χαρακτηριστικών της περιοχής, με προκαθορισμένες σχέσεις ανοιγμάτων βάσει προσανατολισμού.

Επιπλέον, έχουν γίνει επεμβάσεις στον περιβάλλοντα χώρο του για βελτίωση του μικροκλίματος.

Πρόγραμμα:

16:00 - 16:30

Χαιρετισμοί

Χώρος Διεξαγωγής: Πολιτιστικό Κέντρο Στροβόλου

16:30 - 19:00

Εκδήλωση Δημοτικής Βιβλιοθήκης Στροβόλου : «Η διαχρονική αξία των βιβλίων για τον κάθε άνθρωπο, με αναφορές και αναγνώσεις λογοτεχνικών αποσπασμάτων»

Χώρος Διεξαγωγής: Αίθουσα Εκδηλώσεων Δημοτικής Βιβλιοθήκης Στροβόλου

19:00 - 19:30

Εγκαίνια Έκθεσης Φωτογραφικού Ομίλου Στροβόλου με σχετικό θέμα και αναπαράσταση παρασκευής παραδοσιακών εδεσμάτων και επαγγελμάτων από μέλη της Λέσχης Ηλικιωμένων του Δήμου

Χώρος Διεξαγωγής : Αίθουσες Εκδηλώσεων Πολιτιστικού Κέντρου Στροβόλου

19:30 - 21:00

Περιήγηση και ξενάγηση στους ανακαινισμένους χώρους της διατηρητέας οικοδομής του Πολιτιστικού Κέντρου και του νέου κτιρίου της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Στροβόλου

Χώρος Εκκίνησης: Πολιτιστικό Κέντρο Στροβόλου

Υπεύθυνος για πληροφορίες και δηλώσεις συμμετοχής:

κα Γεωργία Τενίζη τηλ. 22470407

Ώρες Εξυπηρέτησης: 08:00 - 15:00

11.10.14 (Σάββατο)

ΣΤΟΧΟΣ

Στόχος των εκδηλώσεων, η γνωριμία με το Μουσείο Λαϊκής Τέχνης Κύπρου, την ιστορική αξία του χώρου του (μοναστήρι, παλιό Αρχιεπισκοπικό Μέγαρο), την επαναχρησιμοποίηση του, αλλά και την αξία των εκθεμάτων του.

Λίγα λόγια για την Εταιρεία και το Μουσείο:

Το Μουσείο Λαϊκής Τέχνης Κύπρου ιδρύθηκε από την Εταιρεία Κυπριακών Σπουδών το 1937. Στεγάζεται στους χώρους του παλαιού Αρχιεπισκοπικού Μεγάρου, μέρος του οποίου χρονολογείται στον 15^ο αιώνα. Σήμερα διατηρείται τμήμα του μοναστηριού των Βενεδικτίνων (γοθτική καμάρα), ενώ λόγω της συνεχούς χρήσης του κτιρίου, εντοπίζονται προσθήκες και επεκτάσεις χαρακτηριστικές για κάθε περίοδο.

Σημείο αναφοράς των εκδηλώσεων που αφορούν το σμίλευμα πέτρας είναι η ιδιαίτερη αρχιτεκτονική του κτιρίου (γοθτικές καμάρες).

Πέραν τούτου, στο Μουσείο εκτίθενται σημαντικά λίθινα εκθέματα, που χρονολογούνται από τον Μεσαίωνα μέχρι την Τουρκοκρατία: μεσαιωνικά οικόσημα, μαρμάρινες κολυμβήθρες, λιθόγλυπτα κύριων εισόδων σπιτιών κλπ.

Πρόγραμμα:

Στο πλαίσιο των εκδηλώσεων των Ευρωπαϊκών Ημερών Κληρονομιάς, το Μουσείο Λαϊκής Τέχνης Κύπρου και η Εταιρεία Κυπριακών Σπουδών έχουν το ακόλουθο πρόγραμμα:

- Ξεναγήση στο κτίριο στο οποίο στεγάζεται το Μουσείο
(09:00-17:00, ανά τακτά διαστήματα)
- Διάλεξη σχετικά με το θέμα της τεχνικής του λίθου
- Εργαστήρι λιθογλυπτικής

Παιδιά και νέοι

- Κυνήγι θησαυρού
- Εργαστήρι λιθογλυπτικής
- Ξεναγήση στο Μουσείο
- Διάλεξη

Χώροι διεξαγωγής της εκδήλωσης: Μουσείο Λαϊκής Τέχνης Κύπρου

Πληροφορίες:

www.cypriotstudies.org, cypriotstudies@gmail.com και στο τηλ. 22432578

ΔΗΜΟΣ ΣΩΤΗΡΑΣ

11.10.14 (Σάββατο)

Στόχος της εκδήλωσης είναι η γνωριμία των κατοίκων με το ιστορικό κέντρο της Σωτήρας.

Λίγα λόγια για τον Δήμο:

Η Σωτήρα είναι Δήμος της επαρχίας Αμμοχώστου. Έχει Αγιολογική ονομασία: φέρει το όνομα του Σωτήρος Χριστού.

Η εκκλησία του χωριού, αφιερωμένη στη Μεταμόρφωση του Σωτήρος, είναι κτίσμα του 16ου αιώνα και αποτελεί αξιόλογο Μεσαιωνικό μνημείο. Πιθανότατα των αρχών του 16ου αιώνα είναι και άλλη σημαντική εκκλησία, αφιερωμένη στον Άγιο Μάμα. Άλλο εκκλησιαστικό μνημείο κοντά στον Δήμο είναι μικρό παρεκκλήσι αφιερωμένο στην Αγία Βαρβάρα, κτίσμα του τέλους του 14ου ή του πρώτου μισού του 15ου αιώνα. Ακόμη, περί τα δύο χιλιόμετρα δυτικά του Δήμου υπάρχει άλλη σημαντική Μεσαιωνική εκκλησία της Μέσης Βυζαντινής Περιόδου, αφιερωμένη στον Άγιο Γεώργιο. Του 12ου αιώνα θεωρείται και άλλη σημαντική εκκλησία δυτικά του χωριού, αφιερωμένη στον Άγιο Θεόδωρο και ερειπωμένη σήμερα. Υπάρχουν και άλλες εκκλησίες στην περιοχή, διαφόρων εποχών, εκ των οποίων αξίζει να αναφερθεί και εκείνη της Παναγίας της Χορδακιώτισσας. Η ύπαρξη τόσων πολλών εκκλησιών οφείλεται ίσως στο ότι κάποτε ο οικισμός ήταν πολύ μεγάλος, αλλά και στο ότι η περιοχή του ήταν διαχωρισμένη σε μικρά φέουδα που είχε το καθένα την εκκλησία του.

Η Σωτήρα είναι κτισμένη σε μέσο υψόμετρο 75 μέτρων. Το τοπίο της είναι καμπύσιο με μια μικρή κλίση προς τη θάλασσα, το δε υψόμετρο στην περιοχή της δεν ξεπερνά τα 80 μέτρα.

Από γεωλογικής απόψεως, στη διοικητική έκταση του χωριού, κυριαρχούν οι αποθέσεις του σχηματισμού Λευκωσίας (ασβεστολιθικοί ψαμμίτες, κροκάλες και ψαμμιτικές μάργες), το Σύναγμα (αποθέσεις άμμων και χαλικιών της Πλειστόκαινης περιόδου), οι υφαλογενείς ασβεστόλιθοι του σχηματισμού Τέρρα, οι προσχώσεις των αναβαθμίδων και οι αποθέσεις του σχηματισμού Λευκάρων (κρητιδες, μάργες και κερατόλιθοι). Πάνω στα πετρώματα αυτά αναπτύχθηκαν εδάφη τέρρα ρόζα και καφκάλλες.

Ο Δήμος βρίσκεται στην περιοχή του υδροφόρου στρώματος της νοτιοανατολικής Μεσαορίας ή Κοκκινοχωριών που είναι το δεύτερο μεγαλύτερο υδροφόρο στρώμα της Κύπρου. Ένα κομμάτι της λίμνης Παραλιμνίου ανήκει στη Σωτήρα.

Πρόγραμμα:

10:00 – 12:00

Δίωρη Ποδηλατική Διαδρομή

Εκκίνηση: Ιερός Ναός Μεταμορφώσεως

Λήξη: Ιερός Ναός Χορδακίων

Περιδιάβαση στο ιστορικό κέντρο της Σωτήρας, στο οποίο περιλαμβάνονται κτίρια σημαντικής πολιτιστικής κληρονομιάς, μερικά από τα οποία ανάγονται στον 12ο αιώνα.

Με τη διαδρομή αυτή, ο επισκέπτης μπορεί να γνωρίσει σημαντικά εκκλησιαστικά μνημεία της Σωτήρας, χάρις στα οποία δικαιολογημένα ονομάζεται «Βυζαντινή Κωμόπολη». Στη διαδρομή περιλαμβάνονται κτίρια ιστορικής αξίας του 12ου μέχρι και του 20ου αιώνα, σημαντικής αρχιτεκτονικής αξίας, μέσα από τα οποία οι επισκέπτες μπορούν να αντιληφθούν την αξία της χρήσης της πέτρας στην αρχιτεκτονική αλλά και στην ανέγερση κτιρίων στο κέντρο μιας κοινότητας, και παράλληλα να γνωρίσουν την αξία της επανάχρησης ενός κτιρίου, όπως η φιλοξενία του εκκλησιαστικού μουσείου-σκευοφυλάκιου στο εξωκκλήσι του Αγίου Γεωργίου.

Σημεία Επίσκεψης:

1. Εξωκκλήσι Αγίου Μάμα (16ος αιώνας)
2. Ιερός Ναός Μεταμορφώσεως (δύο ναοί) (4ος αιώνας και τέλη 12ου αιώνα)
3. Νεότερος Ιερός Ναός Μεταμορφώσεως Σωτήρας (μέσα 20ου αιώνα)
4. Εκκλησιαστικό Μουσείο – Σκευοφυλάκιο (επανάχρηση παλαιότερου Ναού Αγίου Γεωργίου 16ου αιώνα)
5. Α' Δημοτικό Σχολείο Σωτήρας (αρχές 20ου αιώνα)
6. Παναγία Χορδακιώτισσα (12ος αιώνας)
7. Οικισμός «Χορδάκια»
8. Άγιος Θεόδωρος Χορδακίων (12ος αιώνας)
9. Άγιος Γεώργιος Χορδακίων (12ος αιώνας)

- ▶ **Κατά τη διάρκεια της εβδομάδας των εκδηλώσεων για τις «Ευρωπαϊκές Ημέρες Κληρονομιάς 2014» τα μνημεία και τα κτίρια θα παραμένουν ανοικτά με παράλληλη έκθεση φωτογραφικού υλικού, ενώ ο Δήμος Σωτήρας θα προγραμματίσει εκδηλώσεις οι οποίες θα συνυφάνονται με το παραδοσιακό στοιχείο της κοινότητας.**

Πληροφορίες: τηλ. 23821416 www.sotira.org.cy

ΔΗΜΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

11.10.14 (Σάββατο)

«Η Α΄ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ»

Στόχος της εκδήλωσης είναι η ενημέρωση του κοινού σε σχέση με το κτίριο της Α΄ Δημοτικής Αγοράς Λεμεσού και την ιστορία του.

Λίγα λόγια για το κτίριο:

Το κτίριο της Α΄ Δημοτικής Αγοράς βρίσκεται στο κέντρο της πόλης της Λεμεσού. Κτίστηκε το 1917, παίρνοντας την τελική του μορφή το 1947 από τον αρχιτέκτονα Ζαχαρία Βόνδα. Την περίοδο 1998 – 2000 έγινε αποκατάσταση του κτιρίου από το γραφείο Παπαδοπούλου. Πρόσφατα, ξεκίνησε προσπάθεια από τον Δήμο Λεμεσού για αναζωογόνηση της αγοράς με προσθήκη νέων χρήσεων.

Πρόγραμμα:

11:00

Εναρξη

- Χαιρετισμός από τον Δήμαρχο Λεμεσού κ. Ανδρέα Χρίστου
- Χαιρετισμός από εκπρόσωπο του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως
- Ομιλία για την ιστορία του χώρου από τον κ. Τάσο Ανδρέου
- Ομιλία για την αποκατάσταση του κτιρίου από την κα Πηνελόπη Παπαδοπούλου

11:40

Ξενάγηση

Περίπατος και ξενάγηση πέριξ και εντός της Αγοράς

12:00

Παρουσίαση παραδοσιακών επαγγελματών εντός του χώρου της Αγοράς

- Σμίλευμα πέτρας
- Κεραμική
- Καλοθοπλεκτική
- Ζωγραφική
- Κέντημα

Χώρος Εκδήλωσης: Κτίριο της Α΄ Δημοτικής Αγοράς Λεμεσού

Πληροφορίες: τηλ. 99411241

Υπεύθυνος: κα Λένια Μπέρου

«ΤΙΣ ΠΕΤΡΕΣ ΤΟΥ ΧΘΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΗΜΕΡΑ»

Στόχος της εκδήλωσης είναι η ανάδειξη της αξίας της πέτρας ως υλικού, αλλά και η επαφή των κατοίκων με τη χρήση και την επεξεργασία της.

Λίγα λόγια για την κοινότητα:

Το Μιτσερό βρίσκεται νοτιοδυτικά της Λευκωσίας. Απέχει από αυτήν μόνο 28 χιλιόμετρα.

Ιστορικά, το Μιτσερό ήταν γνωστό από την εποχή του Χαλκού και υπαγόταν στο βασίλειο της Ταμασσού. Κατά την τοπική παράδοση στα χαλκωρυχεία του Μιτσερού κήρυξε τον Χριστιανισμό ο Απόστολος Παύλος.

Στα μεσαιωνικά χρόνια το συναντούμε με το όνομα Misco και σύμφωνα με τον ιστορικό Luis de Mas Latrie, ανήκε στη μεγάλη Κομμανταρία των Λουζιανών της Κύπρου.

Μέχρι το 1930 το Μιτσερό ήταν ένα αγροτικό χωριό και οι κάτοικοί του ζούσαν από τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Ο πυρήνας του Μιτσερού κτίστηκε γύρω από την εκκλησία της κοινότητας, που είναι αφιερωμένη στο «Εν Χώναις Θαύμα» του Αρχαγγέλου Μιχαήλ.

Αρχιτεκτονική:

Οι παραδοσιακές κατοικίες στον πυρήνα του χωριού είναι κτισμένες στο βάθος του τεμαχίου, με την αυλή στην πρόσοψη. Κάθε ιδιοκτησία περιφρασσόταν περιμετρικά με ψηλούς παραδοσιακούς αυλότοιχους με δίφυλλες αυλόθυρες. Τα σπίτια είναι κτισμένα σε συνεχή δόμηση.

Η βάση της τοιχοποιίας των κατοικιών αποτελείτο από πέτρα ενώ η ανωδομή από πλινθάρι. Για την οροφή χρησιμοποιούσαν βολίτζια, καλάμια, πηλό και κεραμίδι.

Κάθε κατοικία αποτελείτο από το δίκωρο, όπου βρισκόταν το υπνοδωμάτιο, η τραπεζαρία και άλλα βοηθητικά δωμάτια, και το σώσπιτο. Τα δίκωρα διέθεταν καμάρες και ήταν διακοσμημένα με γύψινες σουβάντζες. Το σώσπιτο αποτελούσε τη συνέχεια του δίκωρου και λειτουργούσε ως αποθηκευτικός χώρος. Ο αχυρώνας (ασιερονάρι) χρησίμευε για τη φύλαξη του άχυρου για τα ζώα. Το κάθε σπίτι διέθετε και στάβλο.

Μετά το 1930, με την ανάπτυξη της τεχνολογίας και της μεταλλευτικής βιομηχανίας, ο οικισμός επεκτάθηκε εκτός του πυρήνα.

Πρόγραμμα:

15:30 - 18:00

Μέρος Α΄

- Επίσκεψη στα ερείπια της μεσοβυζαντινής Εκκλησίας της Παναγίας Λαμπαδιώτισσας - Ξενάγηση από τον δρα Χριστόδουλο Χατζηχριστοδούλου
- Διέλευση μπροστά από την Εκκλησία του Αρχαγγέλου Μιχαήλ, τον παλιό πυρήνα του χωριού και το Μνημείο Πεσόντων και Αγνοουμένων της Κοινότητας
- Επίσκεψη στο Μεταλλείο Κοκκινόγια – Γαλαρίες. Αποκάλυψη αναμνηστικής πλάκας. Με την ευκαιρία του έτους Κώστα Μόντη θα γίνει αποκάλυψη πλάκας με το ποίημά του «Το Μεταλλείο»)

Αφετηρία: Αμφιθέατρο Κωστής Δαμιανού, Μιτσερό

Αναχώρηση: Ωρα 15:15

18:30 - 19:00

Μέρος Β΄

Εγκαίνια έκθεσης φωτογραφίας σκαλιστής πέτρας και αντικειμένων από τη γεωργική ζωή των κατοίκων

Ξενάγηση από την Ευφροσύνη Ριζοπούλου–Ηγουμενίδου, τέως καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Κύπρου

Χώρος εκδήλωσης: Πολιτιστικό Κέντρο Μιτσερού - Ιδρύματος Δαμιανού

19:00 - 19:30

Μέρος Γ΄

Διάλεξη από τον δρα Γιώργο Κωνσταντίνου, Γεωλόγο με θέμα: «Δομικός Λίθος»

Χώρος εκδήλωσης: Αίθουσα εκδηλώσεων Δημοτικού Σχολείου Μιτσερού

Διάρκεια διάλεξης: 30 λεπτά

Μέρος Δ΄

Ψήσιμο τραχανά και προσφορά εδεσμάτων.

Δηλώσεις συμμετοχής στην ξενάγηση: Μέχρι την Τετάρτη, 8 Οκτωβρίου 2014.

(Η μεταφορά στους χώρους της ξενάγησης θα γίνει με λεωφορείο)

Το πρόγραμμα εκδηλώσεων και η ορθότητα του αποτελεί ευθύνη των διοργανωτών. Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως δεν φέρει καμία ευθύνη για τυχόν αλλαγές στο πρόγραμμα.

Γ.Τ.Π. 203/2014 – 2.000

Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

Εκτύπωση: Zavallis Litho Ltd